

UNITÁRIUS ÉLETT

VIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

1954. DECEMBER HÓ

„Ne féljeteK“

mert ime hirdeteK nékteK nagy örömet, mely az egész népnek öröme léssen. Mert született nékteK ma a Megváltó, ki az Úr Krisztus a Dávid városában” (Luk. II. 11.) — így szólt az Úrnak angyala a megriadt pásztorokhoz ama boldog bethlehemi éjszakán.

Mindig nagy öröm, ha e világra egy kis gyermek születik. Minden gyermek Isten szeretetének élő bizonytsága. Azt szokták mondani, hogy nincsen gondja annak, akinek gyermeke nincs. Lehet. De az ilyen ember nem ismeri azt az örömet se, amit Isten egy egészséges, szép gyermekben ad azoknak, akiket nagyon szeret. A szülők a gyermekben találják meg életük igazi szépségét, célját és értelmét. A gyermek tanítja meg az édesanyát szívből és igazán imádkozni. A gyermek tanítja meg az édesapát komolyan dolgozni, a család kenyereért küzdeni és verejtékezni. Az öröm azonban, amit egy kis gyermek születése jelent, legtöbbször csak a család és rokonság köréig terjed.

Karácsonykor egy olyan gyermek születését ünnepeLjük, aki nemcsak egy kis családnak, hanem az egész emberiség nagy családjának lett nagy öröme. Ő hozta Istentől mindnyájunknak az örömezenetet és Ő erősítette meg szívünkben azt a megtartó és idvezítő hitet, hogy Isten, az Ég és a Föld mindenható Ura minden hatalmával és dicsőségével a mi Atyánk. Mi pedig minden gondunkkal és bajunkkal az Ő gyermekei vagyunk. Nincs tehát okunk félni, csüggedni és kétségbeesni. Ugy szabta meg Isten a világ rendjét, hogy benne a jó és az igaz győzedelmeskedjék. Erdemes tehát hinni, imádkozni, küzdeni, verejtékezni és mindhalálíg jónak és igaznak maradni. Őbenne, az Úr Jézus Krisztusban teljesedett be Ézsaiás próféta jövendömondása:

„Az Úr Isten lelke van énrajtam azért, mert fölkent engem az Úr, hogy a szegényeknek örömet mondjak; elküldött, hogy beköSsem a megtört szívűeket, hogy hirdesseK a foglyoknak szabadságot, és a megkötözötteknek megoldást.” (Ézsaiás XLI. 1.) Ő ma is így szól hozzánk: „Én példát adtam nékteK, hogy amiképpen én cselekedtem, ti is úgy cselekedjeteK; amint én szeretlek titeket, ti is úgy szeresséteK egymást; arról ismeri meg a világ, hogy az én tanítványaim vagyotok, ha egymást szeretni fogjátotok; boldogok akik éheznek és szomjúhozzák az igazságot, mert öK megelégtetnek; boldogok a békességre igyekezők, mert öK Isten fiainak mondatnak”.

Nem volt még egy nemzedék ezen a világon, mely őszintebben tudta volna megülni karácsony ünnepeT, mint ma éppen mi, akiknek szívünk mindennél jobban szeretetre, igazságra és békességre vágyik.

Dr. Csiki Gábor

ÁHITAT

Luk. II. 7.

nem vala nékik helyök a vendégfogadó háznál . . . . .

Karácsony estéjén. álmaim szekerebe fogatok és szólok fantáziám táltosához: hipp-hopp, ott legyek, ahol akarok, és álomhintón szállok... — úgymond a költő, ahova lelke viszi.

Karácsony estéjén szálljunk be mi is e esoda-hintóba és repüljünk időben és térben messzemesse... kétezer évnek távlatában Izráelnek földjére, Bethlehembe.

Látod-e a nyüzsgő sokaságot? Érzed-e keletnek misztikus illatait? Hallod-e a tucatnyi vidéknek tájszólásait és temperamentumát? Mi van itt? Mi ez, népvándorlásszerű karavánja az embereknek?

Augusztus császár számoltatja a népeit s köztük Izraelt is. Micsoda tülekedés, milyen könnyökharc, hogy szállást kerítsenek maguknak az elfáradt utasok, az élelmes kereskedők. Csak egy emberpár halad nyugodtan, hallgatag. József az ács és felesége Názáretből. Valami bánatuk van talán, vagy titkos szomorúság keseríti szívüket. Oh nem — csak rájuk kell nézni, sugárzó tekintetükből kiolvasható a leplezett öröm, kettőjük titkos boldogsága. Most még ketten járulnak a népszámláló biztoshoz, de tudják, hogy mire visszafordulnak Betlehemből, már hárman teszik meg az utat messze Názáretig. Még sem tolatkoznak, nem keverednek a lázadó tömegébe. Jóizlésük nem engedi meg, pedig az édesanyának nagy szüksége lenne egy nyugodt fekvőhelyre. Istenre bízzák sorsukat és haladnak kéz kézbe-fogva, csendesen tovább.

Bethlehem. Kicsi, de élénk forgalmú helyecske. Éjszaka. Kilincselés egyik háztól a másikig, szállást keresni. Sehol egy megértő lélek, sehol egy résztvevő szív. Fizetni nem igen tudnának s így kevés megértéssel találkoznak. Bezzeg a módosabbak, a tehetősebbek, azok már régen pihentetik elfáradt tagjaikat, vagy vidáman vegyülnek el a szórakozóhelyeken az új ismerősök társaságában. Szegény József, milyen izgatottan könnyörög itt is, ott is, bár egy szegényes fekvőhelyért, felesége számára, de hiába. Szüksös kis fillérből áldozatot is hozna, de amint a bibliai idézet mondja... nem vala nékik helyök a vendégfogadó háznál... Pedig hány helyen lobognak vidáman a mécsesek, nevetgélő emberek zaja hallszik az utcára. Bizonytal üresek maradnak a fekhelyek reggelig, mert senki sem fogja igénybe venni azokat, hogy otthagyja a mulatozó társaságát. Másutt kényelmes puha ágyak várják a messziről érkezőket — ha van elegendő pénzök. De József és Mária itt is, ott is csak elutasításra találhatnak.

Milyen furcsa iróniája az életnek, hogy Néki idegen helyen kell megszületnie és élete derekán idegen sírba kell temettetnie, mert — amint Ő mondta — „az Emberfiának nincs hova lehajtania a fejét...”

Emlékünnepélyek Dávid Ferenc halálának 375 évfordulója alkalmából

November 15-én volt 375-ik évfordulója annak, hogy egyházalapító püspökünk a dévai várbörtönében mártír halált halt.

Ez indította Egyházunk vezetőségét arra, hogy a Kör évi Közgyűlését is a nevezetes évfordulóhoz kapcsolva, Dávid Ferenc emlékének jegyében tartsa meg.

A Közgyűlést megelőzően, november 12-én este budapesti egyházközségünk Nagy Ignác utcai, — ez alkalomra dekoratív módon clubszerű helyiséggé átalakított, — gyülekezeti termében rendkívül magas színvonalu eszmecsere zajlott le azok között a meghívott tudósok és írók között, akik tudományos kutatásaik során, írói alkotásaikban Dávid Ferenc történelemformáló egyéniségével foglalkoztak. — Dr. Csiki Gábornak az egyetemes egyház nevében mondott meleg üdvözlő szavai után, az eszmecsere R. Filep Imre budapesti lelkész vezette be a tőle szokott ékes elokvenciával és a lefolyt eszmecsere széles alapokat nyújtó nagy tárgyismerettel. — A termékeny vitában felszólaltak: Szimonidesz Lajos tábori püspök, egyháztörténet író, dr. Zoványi Jenő ny. egyetemi tanár, egyháztörténet író, Heckenast Gusztáv, a Magyar Történelemtudományi Intézet tudományos munkatársa, Hegedűs Géza író, főiskolai tanár, dr. Gergely Pál, a Magyar Tudományos Akadémia kéziratárának vezetője, valamint dr. Csiki Gábor, Gyallay Domokos, Ferencz József, Sütő Nagy László, Pethő István afiai és dr. Galamb Sándor dramaturg professzor.

Az eszmecsere, — amelyen jelen voltak az unitárius lelkészek és a Dávid Ferenc Teológiai Bizottság több tagja is — különösen két kérdés-csoport körül kristályosodott ki: Dávid Ferenc forradalmár lelkiségének és nyelvtörténeti jelentőségének kérdése körül.

A felszólalók valamennyien egyetértettek abban, hogy Dávid Ferenc korát messze felülmúló történelmi géniusza az emberi haladás, a szellem szabadságának fejlődéstörténetében kitörölhetetlen nyomokat hagyott maga után. Az eszmecsere fekete kávé mellett a késő esti órákig fesztelen légkörben lefolyt baráti beszélgetés követte.

A november 13-iki közgyűlést dr. Imreh Dénes főgondnok elnöki megnyitójával kezdte, aki emlékedett szavakkal áldozott Dávid Ferenc emlékének, majd rámutatott azokra a korszerű feladatokra, amelyeket a mai idők követelményei állítanak egyházunk elé. Foglalkozott egyházunknak a népi demokráciában betöltendő szerepével és azzal az elhatározással, hogy a Hazafias Népfőnt országépítő munkájában egyházunk teljes erejével részt kíván venni. Az őszinte tetszéssel fogadott megnyitó után a Közgyűlés üdvözlő iratot intézett Dobi Istvánhoz, Népköztársaságunk Elnöki Tanácsának elnökéhez, Nagy Imréhez, a Minisztertanács elnökéhez, Szabó Pálhoz, a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsának elnökéhez, Horváth Jánoshoz, az Állami Egyházügyi Hivatal elnökéhez és Veres Pálhoz, az Állami Egyházügyi Hivatal alosztályvezetőjéhez. Majd az egyes napirendi pontok tárgyalására került sor. A Közgyűlés során hirdették ki annak a pályázatnak eredményét is, amelyet Egyházköri Tanácsunk a Dávid Ferenc emlékével kapcsolatosan hirdetett. A közgyűlés Botár Imre ny. tanár, a kiváló egyháztörténetíró afiának, — aki tudvalevőleg egyházunk történetének 1566—1615-ig terjedő szakaszát kéziratban megírta, — „Dávid Ferenc barátai” címmel beérkezett tanulmányát 300 forinttal jutalmazta, 100—100 forint szorgalomdíjjal részesítette a Közgyűlés továbbá a bíráló bizottság javaslata alapján Bencze Márton lelkésznek a harmadik pályázati tétellel beérkezett prédikációját és imáját, és dr. Jakab Jenő hódmező-

Keresztény testvérem, szálljunk ki az álomhintóból s bár karácsony van, most az egyszer ne hallgassuk végig az anyagi kárnak üdvözlő énekét. Szálljunk vissza ide a mába. A huszadik század tülekedő forgatagába. Nem ismétlődik-e meg vajon ma is a kétezer év előtti kép? Mennyi ház van ma is, ahol kopog a Karácsonyi Mester, az Üdvözítő próféta. Itt zajosan mulatoznak, kisebb gondjuk is nagyobb annál, minthogy Jézusnak helyet adjanak. Amott is volna hely bőven, de az emberek szive telve pénzsóvárgással, rideg spekulatív anyagi számításokkal. Mit érnek azok rá arra, hogy a Messiásnak bár egy kis rövid pihenőnyi helyet biztosítsanak. Pedig Ő bekopog itt is, ott is — de helye — az nincs ma sem, sok helyen. S éppen neki nincs, aki az élet leggazdagabb adományát hozná az őt befogadónak: a Szeretet áldott kincsét. Tudják is ezt az emberek, hiszen ilyenkor karácsonykor mindenki igyekszik jónak lenni, másokat megajándékozni. Még a legszerényebb anyagi tehetségű ember is karácsonykor igyekszik felölteni a gondoskodó angyal meseköpenyét és a szívében szunnyadozó szeretet megnyilatkozást követel magának. Oh milyen sokan hazudják a szeretetet ilyenkor s még ez önámítás is jól esik a szívnek. Miért? Mert akarva, nem akarva Őreá emlékezünk ilyenkor. Az Ő szívajándékával élünk minden évben egy napig, Karácsonykor. Kissé irónikusán fejezi ki a magyar szólás mondás, hogy „egyszer esik esztendőben karácsony”, pedig nem volna lehetetlen megvalósítani az örök karácsonyi érzést, szeretetet — csak több helyet kellene Néki biztosítanunk életünkben. Ha lenne Néki állandó helye köreinkben, oh mennyivel kevesebb lenne a feszültség ember és ember, nép és nép között, mennyi boldog gyermekmosoly nem hervadna el ártatlan szemekben, mennyi szív találna egymásra. Nem gondolunk, itt arra, hogy játékszerekben, ajándékokban kellene a karácsonyt állandósítani. Nem, azt senki sem bírná anyagi fedezettel. De nincs is rá szükség, hiszen a karácsony fényét és tartalmát nem az ajándékok sokasága adja meg. A karácsonynak légköre van. S ez hiányzik az embereknek. Ezt adhatná az örök-karácsony. A szeretet az, ami széppé teszi a napot. Az a puszta tény, hogy egy pár órára helyet adunk Néki.

Testvérem, nem érzed-e ennek igazát. Nem érzed-e, hogy karácsonykor egy kicsit Te is más vagy? Ugye tudod, hogy ez azért van, mert áldott vendéged cserélte így ki gondolkodásodat, érzésvilágodat? Miért nincs hát helye máskor is Néki a Te szívedben? Miért csak egy napra vendégfogadó a Te háza és kebled az Ő számára.

Adj hát helyet bár te Őnek. Legyen háza nyitva számára. Ne csak ma, karácsonykor — holnap is, egész évben. Ő hozza a szeretetet, a boldogságot Néked és Mindannyiunknak. Vésd szívedbe a költő szavát: „Kis házikók és nagy paloták felett, Közös angyal virrasszon: Szeretet! Legyen nyugodt a nagyok szívetája, Kitartó a szegények tűzifája, Karácsony éjszakáján!”

Bajor János

A Szovjetunió kezdeményezésére Moszkvában lefolyt értekezlet tengelykérdése az európai kollektív biztonsági rendszer megteremtésének gondolata volt, a béke megőrzésében és megszilárdításában érdekelt valamennyi állam részvételével, függetlenül állami és társadalmi berendezésüktől. A békeszerető népek nagy megnyugvással fogadták az értekezlet állásfoglalását, amely gátat igyekszik vetni egy újabb háború szörnyű pusztításainak.

vásárhelyi lelkész prédikációját. A bírálóbizottság egyébként *Bencze Márton* lelkész prédikációját ítélte alkalmasnak arra, hogy szerzője azt, a Dávid Ferenc emléktisztviszteleken elmondja. Az ünnepség rendjén november 13-án este budapesti egyházközségünk Nagy Ignác utcai templomában gyülekezeti evangélizáció volt. Az evangélizáción *Pethő István* egyházköri főjegyző mondott mély áhítatból fakadó imát, majd dr. *Csiki Gábor* püspöki helynök tartott gondolatokban gazdag megnyitót. *Bajor János* füzesgyarmati lelkész szépen előadott énekszáma után *Ferencz József* Dávid Ferencről tartott igen értékes előadást, *Szolga Ferenc* lelkész művészi erővel tolmácsolta néhai *Józan Miklós* püspök ódáját. Dr. *Gálfalvi István* főgondnok zárta be meleg szavakkal a szép sikerű templomi ünnepélyt.

November 14-én Nagy Ignác utcai templomunkban urvacsoraosztással egybekötött ünnepi istentisztelet volt. Az istentiszteleten a Református Egyetemes Konvent képviselőjében dr. *Finta István* konventi főtanácsos, dr. *Harsányi György* konventi osztályvezető, a vidéki templomszentelés miatt személyes megjelenésben akadályozott dr. *Vető Lajos* evangélikus püspök képviselőjében, *Csekey Zoltán*, püspöki iroda igazgató-lelkész, a methodista egyház képviselőjében dr. *Földes Dezső*, az izraelita egyház képviselőjében dr. *Héves Lajos* az Izraelita Országos Iroda elnöke vett részt.

A szószéki szolgálatot *R. Filep Imre* budapesti lelkész végezte, aki a templomot zsufolásig megtöltő hallgatóságot magával ragadó beszédében vetítette elének Dávid Ferenc maradandó örökségét: *a szellem szabadságát*. Az urvacsorai ágendát: *Pethő István* egyházköri főjegyző tartotta, aki lélekemelő szavakkal méltatta az urvacsora alkalomszerű jelentőségét. A templomi ünnepélynek egyik legmeghatóbb és egyben a keresztény testvériség megnyilvánulásának legmegragadóbb mozzanata volt az, amikor a budapesti és vidéki lelképásztorok az urvacsorai szentjegyeket a hívek között kiosztották, a Református Egyetemes Konvent képviselőit is kívánságukhoz képest az urvacsora áldásában részesítették. A záró imát dr. *Csiki Gábor* püspöki helynök mondotta, aki mélységes áhítatból fakadó fohásban emelte a lelkeket Istenhez, kérve az Ő áldását földi sorsunk intézőire, hazánkra, házunkra, az egyetemes unitárius közösségre és a világ békéjének megőrzésére irányuló nemes fáradozásokra. S megható volt a pillanat, amikor a testvéregyházak velünk urvacsorázó képviselőit a szeretet csókjával magához ölelte.

A jelenlevők lelkében kitörülhetetlen élményeket ébresztő templomi ünnepély a Himnusz hangjaival zárult. — Istentisztelet után közéd volt.

November 14-én, vasárnap délután 5 órakor Rákospalotán, 6 órakor pedig Pestszentlőrincen evangélizációs összejövétel keretében Dávid Ferenc emlékünnepélyt tartottak. Rákospalotán *Bencze Márton* duna-tiszaközi lelkész, Pestszentlőrincen pedig *R. Filep Imre* budapesti lelkész evangélizált. Rákospalotán *Sütő Nagy László*, a jeles író afia Dávid Ferencről írott regényéből olvasott fel, a jelenlevők nagy tetszése mellett, — majd *Sz. Tompa Márta* adta elő nagy hatással *Sütő Nagy László*, Dávid Ferenc útján című költeményét. Az ifjú *Szeghalmi István* jól sikerült szavalata és közének után dr. *Imreh Dénes* főgondnok meleg szavakkal zárta be a szép emlékünnepélyt, amely után a megjelentek szeretetvendégségen vettek részt.

A pestszentlőrinci ünnepély során *Botár Imre* afiának, a kiváló egyháztörténésirónak „Kolozsvár Dávid Ferenc városa” című értékes tanulmányát olvasta fel *Husztai János* lelkész, majd *Szolga Ferenc* dunántúli lelkész művészi szavalata után közénekkel zárult a műsor, amelyet szeretetvendégség követett. Az ünnepélyek sorozatához kapcsolódott a Dávid Ferenc emlékkiállítás is, amelyet budapesti egyházközségünk Nagy Ignác ut-

cai helyiségében nagy hozzáértéssel és fáradhatatlan buzgósággal dr. *Zsakó István* egyházi tanácsos afia rendezett a Dávid Ferenc személyével összefüggő történelmi mozzanatokat megörökítő, — javarészt a rendező afia által rajzolt — képekből. A kiállítás keretében került bemutatásra *Szinte László* afiának a dévai váromról készített rajza is, amit néhai édesapja: *Szinte Gábor* volt dévai tanár eredeti művéről készített a mostani évforduló alkalmából. Örömmel említjük itt meg, hogy a Magyar Rádió útján lehetőség nyílt arra is, hogy a nevezetes évfordulóról és ezzel kapcsolatosan Dávid Ferencnek az emberi haladás eszméjének szolgálatában betöltött szerepéről és jelentős szellemi hatásáról a legszélesebb nyilvánosság is tájékozódást szerezhessen. November 14-én délelőtt ugyanis az unitárius vallásos félóra keretében dr. *Csiki Gábor* püspöki helynök mélyreható elmélkedésben méltatta Dávid Ferenc történelmi jelentőségű érdemeit. November 15-én délelőtt lelképásztor afiai lelkészi értekezletet tartottak, este pedig a Hőgyes Endre-u. 3. sz. alatti templomban szépszámmú közönség előtt *Bencze Márton* lelkész mondotta el a Dávid Ferenc pályázat során jutalmazott templomi beszédet, amely a hallgatóságra mély hatást gyakorolt.

H Í R E K

Kedves olvasóinknak Istentől áldott karácsonyi ünnepeket és boldog újesztendőt kívánunk.

Dr. *Csiki Gábor* püspöki helynök magánjelleű utazása során néhány hetet Erdélyben töltött. Látogatása rendjén módot talált arra, hogy erdélyi egyházunk vezetőségével a két egyházat kölcsönösen érdeklő kérdésekben is megbeszélést folytasson. A megbeszélés eredményeként remény van arra, hogy énekeskönyvünk nyomasztó hiánya is a két állam vallásügyi felügyeleti hatóságának kilátásba helyezett jóindulatú támogatásával mielőbb megoldást nyer.

A november 28-i tanácsválasztások a nemzeti erők összefogásának jegyében zászlót bontott Hazafias Népfrent impozáns győzelmét eredményezték. A választók lelkesedéssel adták szavazataikat a Népfrent jelöltjeire, akiket a munkás, paraszt és értelmiségi dolgozók legszélesebb rétegeiből állított fontos őrhelyeikre a nép bizalma.

*Székely Ernő*t az Állami Egyházügyi Hivatal főelőadóját a „Szocialista Munkáért Érdemérem”-mel tüntették ki. Gratulálunk.

A Hazafias Népfrent Országos Tanácsánál egyházunk vezetősége bejelentette, hogy a Népfrent meginduló munkájából részt vesz és egyházunk haladó szelleméhez és népi mivoltához híven kívánja szolgálni a közös nagy célokat. *Szabó Pál* elnök és *Jánosi Ferenc* főtitkár a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának elnöksége nevében küldött válaszukban közölték, hogy a bejelentést igaz örömmel vették tudomásul és a Tanács alkalomról-alkalomra be fogja vonni egyházunkat a közös munkára. Az egyház elnöksége egyébként körlevélben hívta fel lelképásztor afiait a helyi bizottságok munkájának tevékeny támogatására.

*János Zsigmond*ról írt regényt fedezett fel dr. *Gergely Pál*, a Magyar Tudományos Akadémia kéziratárának vezetője néhai *Voinovich Géza* író, akadémikus, a Tudományos Akadémia egykori főtitkárának irodalmi hagyatékában. Az érdekes írásra még visszatérünk.

Polgárdi egyházközségünkben november 21-én szépen sikerült gyülekezeti nap keretében áldoztak Dávid Ferenc szellemének. Délelőtt istentisztelet volt, amelyen a szolgálatot *R. Filep Imre* budapesti lelkész végezte. A délutáni templomi

ünnepelet Szász Domokos egyházi tanácsos nyitotta meg, majd R. Filep Imre budapesti lelkész evangélizált, „Az unitarizmus Dunántúlon a XVI. században” címmel, előadást tartott Ferencz József, szavalt és zárszót mondott Szolga Ferenc lelkész.

Lapzártakor vett értesülés szerint debreceni egyházközségünk is méltó módon emlékezett meg Dávid Ferenc halálának évfordulójáról. December 4-én este a debreceni tudományos életnek Dávid Ferenc személyével foglalkozó több jeles képviselőjével folytatott eszmecsere zajlott le, december 5-én délelőtt ünnepi istentisztelet volt, amelyet dr. Csiki Gábor püspöki helynök tartott. Délután jól sikerült műsoros est zárta be az ünnepségeket, amelyek során a híres debreceni kántus is szerepelt.

Tófalvi Julia, Tófalvi Sándor budapesti egyházközségünk hitbuzgó keblitanácsosának leánya és Mészáros Vilmos Budapesten házasságot kötöttek.

Pestszentlőrinci templomunkban házasságkötésük alkalmából egyházi áldásban részesültek Fa József és felesége Molnár Erzsébet, Zsakó István és felesége Klocza Ilona, továbbá Rácz Mihály és felesége, Erdei Irén. Isten áldását kérjük a házassági frigyekre.

A pesterzsébeti istentiszteleteket az Ady Endre u. gyülekezeti teremben tartják minden vasárnap reggel 3/4 9 órakor.

Vaska Géza

Súlyos gyász érte budapesti egyházközségünket. Meghalt Vaska Géza, az egyházközségnek közel egy évtizedig buzgó pénztárnoka. Teendőit nagy gondossággal, az önmérsztésig fokozott felelősségerzettel látta el. Egyházközségének élő lelkiismerete volt, akinek az egyházközség szilárd pénzügyi helyzetének biztosításában maradandó érdemei vannak. Buzgó „mindenese” volt hivatalának, akinek teendőit nem a törvény betűi szabályozták és szorították korlátok közé. Pénztárnoki feladatkörén felül nem volt olyan hivatali munka, amelyet hűséges szívvel és készséges lélekkel el nem végzett volna. Látszólag komor, zárkózott természete, kedves zsörtölődései mögött egy igaz ember szívének rejtett melege parázslott s lelkében, oh mily gyakran, a jóízű humor derűt árasztó fényei is fel-fel villantak.

Egy kínai bölcs arcmását idéző jellegzetes vonásai, kissé hajlott, döccenő léptű alakja immár örökre eltűnt a mulandóság fekete kárpitja mögött. Beesületes, tiszta lelke ott áll most a legfőbb Számvevő előtt, aki hűséges fiának megtépett lelke fölé hajolva csöndes égi szóval fogadja őt: „Életednek tiszta zárszámadását elfogadom, a felmentvényt megadom.”

Kedves, jó „Géza Bácsi lelkem” Isten veled, emlékedet szívünkbe zárjuk!

Vaska Géza temetése nagy részvét mellett december 6-án folyt le az új köztemetőben, Filep Imre, Györfi István és Pethő István lelkészek szolgálatával. A sirnál dr. Lázár János gondnok az egyházközség nevében mondott megható búcsúszavakat.

Halottaink Dimény Lajos ny. postafelügyelő, budapesti egyházközségünk egyik legbuzgóbb tagja, Ertl Károlyné Nagy Anna áldozatkész hittestvérünk, dr. Csipkés Ödön ny. törvényszéki elnök, régi unitárius család jeles leszármazottja, özv. Szathmári Arpádné afiai Budapesten elhunytak. Dévavári Zsigmond afia, a pestszentlőrinci egyházközség önállósítása óta tevékeny presbitere,

akinek munkásságát többek között a pestszentlőrinci templomkert galambducos székely kapujának szép faragása örzi, Kispesten meghalt. Id. Gönczi Miklósné egri szórványunk lelkes gondnokának felesége Egerben elhunyt.

Özv. Polgár Lipótné volt Nőszövetségünk egyik legtevékenyebb tagja, egyháztársadalmi mozgalmaink melegsívű támogatója Szigethalmon elhunyt. Áldás halottaink emlékére.

ERDÉLYI POSTA

Erdélyi egyházunk Képviselő Tanácsának határozata alapján Dávid Ferenc halálának 375-ik évfordulójával kapcsolatban egyházközségi, egyházköri és egyetemes egyházi viszonylatban emléktiszteletek és ünnepélyek keretében emlékeztek meg nagy egyházalapítónkról erdélyi hittestvéreink.

Az Egyházi Képviselő Tanács az évfordulóval kapcsolatosan pályázatot hirdetett a Dávid Ferenc emléktiszteleten elmondandó ima és egyházi beszéd írására azzal, hogy a nyertes munka szerzője prédikál a Kolozsváron tartandó záróünnepély emléktiszteletén s egyúttal a beszédet másolatban megküldi minden lelkésznek.

Pályázatot hirdettek továbbá „Dávid Ferenc élete és munkája” című leckeanyag módszeres feldolgozására, amely 11 és 12 éves növendékeknek két vallásóra keretében tartandó meg.

A Dávid Ferenc egyházi beszédre 20 pályázat érkezett, amelyek közül a bíráló bizottság Gellérd Imre siménfalvi lelkész beszédét minősítette a javasolt előadásra.

A Dávid Ferenc életéről és munkájáról kidolgozott vallásnevelés nyertesek: Gellérd Imre siménfalvi és Lőrinczy László urmósi lelkész.

Az egyházköri ünnepélyek közül ki kell emelni a szebeni egyházkörnek Dombon tartott körközgyűléssel egybekötött emlékünnepélyét.

Dávid Ferenc emlékünnepély volt többek között még Oklándon, Homoródujfalun, ahol dr. Kővári Jakab brassói lelkész és Brassóban, ahol dr. Simén Dániel egyházi főjegyző és Nyitrai Deák Berta tartottak előadást.

Szopós Sándor: a neves kolozsvári festőművész monumentális alkotásban örökíti meg a „Kerekő” jelenetét, amelyről tudvalevőleg a tor-dai országgyűlésről Kolozsvárra hazatérő Dávid Ferenc történelmi jelentőségű beszédet mondott.

Halottaink Gyarmathy Dénes ny. iskolai igazgató Székelyszentmihályon elhunyt. Az érdekes pedagógust, akinek keze alól nemzedékek hosszú sora került ki, nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. A gyászszertartást Marosi Márton helybeli lelkész végezte, a volt tanítványok nevében pedig Izsák Domokos, a jeles benzédí gazdaköltő vett búcsút, a kiváló „mester”-től.

Sütő Nagy Margit. Sütő Nagy László íróafia testvérhuga Kolozsvárott elhunyt. A tevékeny női szellem és páratlan szerénység megtetszésűlése volt, aki a volt kolozsvári Nőszövetség munkájában is igen jelentős mértékben vett részt. Halálát fivérének kívül Szigetváriné Nagy Ida, valamint unokaöccsei és hugai gyászolják.

Katona József Ióködi lelkipásztor meghalt A népszerű lelkipásztort nagy részvét kísérte utolsó útjára. Áldás emlékükre.

UNITARIUS ÉLET

Laptulajdonos a Magyarországi Unitárius Egyházkör.

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. Csiki Gábor.

Évi előfizetési díja: 6 forint.

Budapest, IX., Högyes Endre-utca 3.

Táv.: 183—186.

Budai nyomda — F. v.: Ligeti M.

3527 54 — 1600 pld